

Nuorttanaste

»Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!»

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 5.

11ad jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakkoda
gast, blaðde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe lutte.

15ad Mars 1909.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad beive
juokke manost.

Soatthærra Naaman.

(Okta dam bæggalmas Amerikanalaža Moody
sarnin.)

Go don boares testamentast logak 2 gonagasai girje 5ad kapitála, de gavnak dõn muittalusa dam syrialaš soatthærra Naaman birra. Dat olmai læi okta stuora ja allaget arvostadnujuvvum olmai, gutte su gonagasastes stuora gudne fidni. Sust læi stuora amat. Son læi Syrien gonagasa soatthærra Naaman, mutto son læi spittalaš, ja dat sust buok ilo eritvaldi.

I gavnun buoreb govva vaivan suddolažži go Naaman. Mudnji ovta dakka, man stuora arvost son læi, — buok olbmuk læk suddodam, ja buokak ferttijek dam søemma jabmem noade guoddet. „Buokak læk suddodam ja sist vaillo Ibmel gudne.“ Buok olbmuk ferttijek Ibmel duomo ouddi. Maggar sevdnjis balva dat dadde suppe min ællem bagjel. Olmai læi spittalaš, ige læm oktage Syria doaktarin, gutte su mati dærvasmattet. I oktage daina burist oappam doaktarin Damaskusest mattam addet sudnji dærvastvuoda ruoktot, i Jerusalem gavpugestge gavnun daggar. I læm mikkege daggar vuoiddasid Giliadast. Jos son dærvasen galgai šaddat su spittalvuodastes, de fertti fabmo boattet allagasast. Dat fartti læm okta, gæn Naaman i dovddam; dastgo son i dovddam Ibmela.

Dat ucca mišsonæras.

Mutto mon aigom muittalet digjidi, mi sist dobbe Syriast læi — sist læi okta Ibmela manain

dobbe, ja dat læi okta ucca nieidaš, okta simpales fanggijuvvum balvvalægje nieidda. Naaman i diettam su birra maidage, vaiko son gulai su dalo olbmuidi; son i diettam maidege dam ucca israelitalaš nieida birra. Mon orom dego oaidnemen su muttom bæive muittalæmen Naaman akkai, su æmedasas, atte sin ædnamest læ okta profeta, gutte matta buoredet su ised spittalvuoda. „Vare mu ised dadde čuoži dam profet muodoi oudast, gutte læ Samariast,“ celki nieidda, „de son bæsaši su spittalvuodast.“ Die dast de læ ouddamærkka osko ala. „Maid,“ cælkka su æmed, „moft matak don nuft sardrot? Lækgo don gullam, atte oktage læ dærvasen dakkujuvvum spittalvuodast?“ „Læm galle,“ vastedi nieidda. „Dat læ duotta, mon duostam dakedet, atte min ædnamest dobbe læk doaktarak, gudek mattek buoredeet spittaldavda.“

Muttom muittali dasto gonagassi, maid dat ucca nieidaš læi dagjam. Naaman čuožoi stuora arvost gonagasa lutte, dastgo son læi gieskad stuora vuoto vuoitam. Olbmuk vissa gočcodegje su „armolaš hærran“ ja vissa læi son okta oaiivvamuš, gutte truono hui lakka čuožoi. Gonagas celki sudnji: „Vuolge dokko ja mon aigom vuolgatet girje Israel gonagassi.“ Son vulgi dalle matkai ja valdi mieldes 10 talenta silba ja 6 duhat sekel golle ja 10 garvoid molssomuššan.

Rudain i mate bestjubme ostujuvvut.

Son aigoi addet girje Israel gonagassi. Aido dat de læ nuftgo

olbmuk dabalažat jurdašek. Su arvvalus læi, atte jos okta matta Naamana vaketet, de læi dat gonagas, ja atte gonagasast læi fabmo sikke Ibmela ja olmui lutte. Ustebidam, buoreb læ dovddat ovta olmu, gutte Ibmela dovdda. Ovta olmuš, gutte læ dovdos Ibmelin, læ æmbo fabmo go gænikkenassi ædnamlas raddejægjest. Golle i mate buok dakkat.

Naaman manai vuolas su gonagaslaš girjidesguim, ja son mieldes valdi ollo silba ja golle. Dat læi jure nuft moft olmuš lavvi jurdašet. Naaman aigoi makset burist dalkodæme oudast. Ædnag olbmuk gavnudjek, gæk galle mavsægje vaiko buok, maid suitek, jos daggo bokte lifei arbmo fidnemest Ibmel lutte ja suddoi andagassi addjubme. Jos fal bestjubme rudain mataši ostujuvvut. Mutto Ibmeli gito, arbmo ja suddoi andagassi addjubme i oastem bokte ožžujuvvu. Dat læ fallujuvvum alma rudai ja alma mavsotaga — dat læ fria. Dam boði maidai Naaman fuomat.

Mu rakis ustebidam, lepetgo di goassege jærram aldadek: Mi læ dat bahamus — suddo spittalvuotta daiherubmaš spittalvuotta? Mon galle dafhostam cælkam, atte ouddal siđašim mon duhat gærde læt rumaslažat spittaldavdast buocce go atte mu siello galgaši læt dievva suddo spittalvuodast. Dat rumaslaš spittalvuotta læ baha, mutto suddo spittalvuotta læ duhat gærde bahab. Dat læ nordastam engelid almest olgus, dat læ biledam daid stuoremus ja gievramus olbmaid, gæk læk ællam mailmest.

Okta duodalaš lakke læ Naamanast, masa mon likom ja dat læ, atte sust læ **duodalašvuotta su aigomuša siste.**

Son læi gærggad vuolgget jottet 150 mila dam ueca nieidaša rade vuolgget oceat. Ædnag olbmuk celkkek: »Mon im liko duom daihe dam pappi, duom daihe dam sardnedægjai.« Mutto rakis ustebidam, allet gæca nuft ollo persovna bællai. Mutto guldaleket, maggar saga son bukta ja maggar aši birra son sardno, lækgo dak darbašlaš ašek, maid son ouddandoalla vai ei. Jos ouddamærka diti okta saddeši mudnji telegrama, de mon im sataši dam olbma ala gæcēat ja su vavjet, gutte telegrama mudnji buvti, mutto mu stuoremus halidus lifci gæcēat ja diettet boattet, maid telegrama sistesdoalla. Nuft læ maidai Ibmel sann sardnedegjiguin, lekusek si maggarak dattok sikke ivnest ja šadost, lekusek si čepe daihe čuorbe ouddandoallat sin dagjamušasek, dast dat i læk nuft ollo, dušše dam mon siđam diettet, mi dat læ, maid si ouddandollek. Lægo dat mikkege, mi mudnji bukta avke ja buristsivdnadusa. Su sardnoma sistdoallo berre læt mudnji buok. Son ješ i læk mikkege. Syrialazak bagjelgečče Israelitalazaid, mutto almaken læi dat alla herra gærggad vuostaivalddet dam buorre ođda saga, maid dat ueca nieidaš ouddanbuvti sudnji, ja son guldali daid sanid, mak nieida boksam bagjel botte. Ja jos mon ovta vuovdest čagjadifčim, de mon jæräšim vaiko gost dam rivtes gæino birra; dastgo dam darbašam mon diettet. Ovta dat dakka, gi dat læ, gutte mudnji gæino čajeta.

(Lasse boatte nummarest.)

Neger-ganda rokkus.

Muttom nieida lutte, gutte læi mišonæranissonen Indiast, asai okta ueca neger-gandaš, gæn namma læi Sadi. Nieidda læi oapatam sudnji Jesus birra, ja ovta ækked, go son læi 10 jage boares, celki nieidda sudnji: »Rokkadala dal, maid don ješ aigok.«

Ja maid jakak don, ueca Sadi rokkadalai?

Dat læi okta rokkus buok smavva manai oudast ja čuojai navt:

»Herra Jesus, divte mu šaddat nuftgo don læk, dallego don legjik 10 jage boares.« —

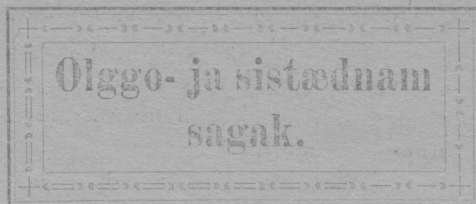
Likko læ čadačuogjam daina usteblaš sanin, maid mi sardnop guimidasamek.

Kina dilalašvuotta.

Opium-adnem. *)

»Juokke logad olbmust læ dat okta nubbe logad gutte borgota,« celkkek Kinesarak. Maidai spirek, gattok ja bædnagak, harjetuvvujek gæsset ječasek sisa dam suova, maid daid i sedak bossok aldešek. Davda diti si erinoamačet alggek borgotet opiuma. Davja dopitallek si mangaslai davdaidi, ja sist læ uecan dietto rubmaš harrai. Si doivvuk ouddamærka diti atte vaibmo læ guovddo čovaje. Go olmai læ dokkalaš, læ vaibmo čovajest, mutto jos son læ roankkai ja betolaš, læ vaibmo sidost. Go vaibmo læ riektä, læ maidai njunne riektä; go vaibmo læ sidost, de læ njunne roakeld. Daina olbinain, gæst læ roakke njunne, i læk mikkege dakkamuššan. Son læ betolaš su dagoines.

Opium-adnem læ issoras. Duhatk jabmek dam nirko gæčeld, ja dat læ stuora oudastvastadus daina vilggis olbmuin, go si (England) læk buktam dam garrodame ædnama bagjel. Dal læ vimag dat kaisarlaš mærradus boattam okti Englandain, atte ouddal 10 jage galgga opium-adnem nokkat. Min rokkus berre læt dat, atte nuft galgaši šaddat.

Mailme loappa?

Obba Newyorka gavpug Amerikast læ šaddam stuora doryotesvutti. Mailme loappa læ einostuvvum dam min aiggasaš stuoremus nastedutkest (astronom) professor Percival Lowell est, gutte læ bajasgavdnam marskanalaid. Percival muittala, atte dat læ vejolaš, atte bæivaš galgga boattet okti ovta naste njeigga. Go dat dapa-tuvva, de šaddek stuora fieratamek daihe likkatusak min ædnam jorbba-dasa alde, ja baccago oktage heggi. Mañnel dam dapatusa bottek nubbas-tuvvat buok dingak, ærrebgo bæive ja ija molssom. Oktidæivvam bæivašin ja nastin šadda dapa-tuvvat 14 jage gæčest. Dak 5 mañemuš jage bottek hirbmos buollašin, mi makka godda buok hægalažaid.

Nuft einosti dat oappam olmai.

*) Opium borgotek Kinesarak sëmma lakai go min gaskast duppat borgotuvvu.

Mutto dat læ čikkujuvvum buok olbmui diedost ja čalvin, atte goas mailme loappa boatta. Davja læk juo oappam olbmak ouddal einoatam mailme loapa birra. I dam dieđe oktage, ai vela Ibmel engelakge, ærrebgo Ibmel alimest.

Okta goaves ædne.

Muttom gavpugest madden dubmijuvvui okta nisson 7 mannoi giddagassi. Son læi gæssam su 7-jakkasaš nieidas vuovtai duokken latte mielde, čiekčam ja cabmam dam ja biettalam sudnji borramuša addemest. Go manna muttom bæive læi dukkoraddamen gatočivgain, doppi dat mielates ædne spire ja balkkesti dam buolle ommani.

Likkotesvuodak

Sameædnamest.

Mañemuš bladn oidnujuvvu, atte Sameædnamest læk garra dalkek dakkam ollo vahaga daid mañemuš vakkoid. Manga olbmu læk hævvanam ja ollo æra vahagak šaddam.

Kiberga oudast læk 2 olbma duššam ja muttom æra baikest 2.

Okta 3-olbma vanas Kvalsundast læi muttom sodnabæive matkuštamen ja galgai Refsbotteni. Matke alde læ gaddo mieide okta jorrebicgga gometam vadnas ja buok golmas læk, nuftgo dittujuvvu, hævvanam.

Okta miellavagjeg goddi akas ja golbma mana.

Gieskad buli okta viesso Kristianiast, gost asai okta miellavagjeg olmai su bærrašines. Go dolla læi časkam, gavdne olbmuk daid buollam likaid, dam olbma akka ja 3 mana.

Dat miellavagjeg olmai, gæst gavdnui nibe bagjelist, čuožota, atte son læi goddam aka ja manaid viesso-cakketame bokte. Olmai læ giddagassi bigjjuuvvum.

Okta sukkambuydda Nufsfjorast

buli gieskad. Dak 23 bivdde, gæk asse buvdast, besse olgus vuost mañemuš čalbmeravkkalæmest. Bivddo-bierggasak ja æra dingak bulle. Buvdda læi assurerijuvvum.

Okta gavveles olmai.

Muttom nuorra olmai, bardne ovta rigges olbmast Nordlandast, gutte gukkeb aige manga lakai læi bæsam skittardet ačes ruđaid, i šat mañemusta ožžom æmbo eyrege ačestes

bæssam diti ællet su luovos ja ješlagan ællemes dobbe Kristianiast.

Muttom aige spikulašona maŋŋel oazoi son muttom bæive sarnotet su skipparides telegraferet aččai, atte son (bardne) læi jabmam ja atte ruđak darbašuvvujegje havddadæbmai, olgubigjum buoccam-ruđaidi, viessolaiggoi j. n. v.

Ačče bođi lossa morraši barne jabmem diti, ja go son dam gukkes gaska diti i mattam boattet Kristianiast, de læi son ilost go bæσαι saddet bardnai ruđaid. Nuft bæσαι dat »jabmam« bardne fast algget ællet su ješlagan luovos ællemes go gossege oudal.

Dat ruošalaš vuostasminister
Stolypin buocca gæppesdavidast.

Dronnig Helenast dogjum
okta ertegdakte.

Romast muittaluvvu, atte Italia dronnig, Helena, læ ædnamdoargastusa baikin olmušædnagvuoda diti doajetam ovta ertegdavte. Æska dal læ boattam dat dittujuvvut, go dronnig læ davja vaddam bakčasa raddest, ja læ feber davidast buoccam.

Garradalkek ja likkotesvuodak
Lofotast.

Lavvardaga 13. d. m. daptuvve ollo likkotesvuodak Lofotast mæra alde. Garradalkek šaddai go vadnasak legje mæra alde. Manga doris devddujuvvujegje, mutto olbmuk gal besse heggi. Manga šoitæ læk massam dorisidese. Mortsundast duššai hævsmanne Johan Pedersen Klippevaag, Steigenest erit Su ačče ja okta nuorra gandda gæjujuvuiga. Åssen likkotesvutti læi, atte dæddo (ballast) læi galbmom gid-da, nuft atte vanas i gobmanam, mutto vuojoi bænta bodnai. Hævsmanne ja gandda goarŋoiga bajas stivllai ja viggai gometet vadnasa, mutto buok duššas. Reinest læ okta olmai hævvanam ovtain dorisin.

Ædnamdoargastus merkkijuvvum
Smaalenen amtast.

Okta ædnamdoargastus manai obba Smaalenen amta bagjel vuostar-ga dam 15. d. m., mi bisti manga sekunda. »Fr.stad bladde« muittala dam birra naft:

Kl. 5 minuta oudal 9 idđedest merkkijuvvui gieldain dobbe lakkasin okta gukkabistevaš jubma, man maŋŋest bođi okta oanekaš, mutto obba

garra likkatus.

Muttom æra baikest muittaluvvu-dobbe, atte likkatus læi dam mađe garas, atte glasak skilaidegje. Jubma oroi mannamen nuortas guvllui.

Nubbe æra baikest fast dam amtast muittaluvvu: Jubma læi sagga garas, mutto likkatus i dovd-dom galle ollo. Jubma oroi mannamen davve-nuorta guvllui.

Goalmad baikest muittaluvvu: Ædnamdoargastus læi dobbe mælgad garas. Oabmanak skilaidegje ja viesok doargestegje.

Maidai ædnag æra baikin ja maidai Fredrikshaldast læ muittaluvvum, atte ædnamdoargastus læ merk-kijuvvum obba dam madagæce oase Smaalenen amtast.

Kolera — dam ballo boattemest min ædnami.

Sagga ballek olbmuk, atte kolera daidda boattet bagjel raje Ruoša-ædnamest deike Norgi gid-a bællai go aigge lieggana. — Kolera njakka dobbe nuorttan, dalvve ja dalvebadde ædna-dam. Mutto ballamest læ, atte dat gid-di bagjana ja borhaidešgoatta.

Dast aiggop mi oanekažat gæčas-tet maŋabællai dam vassam aiggai, daid jagid, goas kolera læ hæredam Europa ædnamin.

Davidast læ baikke Ostindiast, gost dat vuostas gærde bođi Europai jagest 1823.

1829 bođi fast kolera Europai ja læi Europast mielalagai 8—9 jage, vidani dam ruoša-polskalaš soađe bokte jagest 1831.

1846 bagjani kolera fast Persiast, bođi 1848 dai tuiskalaš raji ragjai ja vidani obba masa Europa mietta gid-da 1863 ragjai.

Fastain 1865 rajest 1875 ragjai læi kolera fast matkuštamen Europai.

1883 bagjani kolera Ægyptenest, bođi 1884 Mada-Frankriki, dobbe fast Italiast, bagjani 1885 ja 1890 Spaniast, nuft atte dam boddo Gaska- ja Davve-Europa masa sestujuvvui gid-da jakkai 1892, dallego dat dego aldagas jalakas almet bođi daggar issoras goavesvuodain Hamburgi, vidani dokko ja deike ja læi manga sajest maidai 1893 rajest 1894 ragjai.

Dat vuostas baikke Norgast, gosa

kolera bođi, vaiko legje ædnag rađek bigjum hettetussan, læi Drammen ja daggo birrasin. Dat læi jagest 1832.

Fast 1833 bagjani davdda stuorebvuodain. Maidai dallege læi Drammen dat vuostas gavpug, mi doppitalai davddi. Moss gavpugi bođi davdda Drammenest ovta fragtaolbma bokte, gutte gavduui jabmam fragtavd-nasi.

1843 dæivai davdda Smaalenena. 1848—49 govčai davdda Bergen, Ber-genhusantaid, Stavanger ja Stavanger amta. Celkkujuvvu, atte davdda njoamoi ovta Hollanda skipa mielde Ber-geni, dobbe fast bivddoværaidi.

1850 bagjani kolera Kristianiast, læi likko daddeke go i vidanam olos.

1853 læi stuora kolera-jakke Norgast. Kristianiast doppitalle 2027 olbmu, maina jabme 1421. Davdda bisti gavpugest juni mano loapast gid-da 25. november ragjai. Dat vidani masa obba mietta dam madagæce oase Norgast. Gost njoammom erinoamačæt bođi, læ čielgasmættom diettet.

1854, 55 ja 57 læi oppeti kolera-jakke, mutto æi nuft ollok buoccam.

Sæmma lakai jagin 1866 ja 1873.

— — Issoras læ dat, go olmuš gæčča maŋas dam kolera hæredome ala sis-kabælde dam darolaš raje, atte dušše daina vørramom doppitalamin matta njoammombaiikke vissaset olgobælde čajetuvvut.

Dat vissasemus vække!

Hr. Johs. T. Hansen, Bergen.

Din apparatai adnem bokte dovdam mon dal ječam sagga dærvasæbbon, ja dat man-na alelassi oudas guvllui. Mon saddim dag-go bokte mu vaimolemus gitosam Din buorre rađe ja fuobmašeme omdast, mi læ boat-tam munji vækken.

L. H. Olsen 31 Couper Street Leith.

Hr. O. N. Aa. Tast čalla:

Hr. Johs. T. Hansen, Bergen.

Adnem bokte Din apparata nr. 5 fertim mon čelkket, atte mon læm sagga dærvasæbbo, mi mu buoccovutti guoska, mi læi »brok« ja uccan apek.

Hr. Johs. T. Hansen, Bergen.

Mon læm vuostai valdam dam elektriske apparata ovta mano gæčest, ja go mon dovd-dim, atte mon burist gillajim dan, læm mon dam adnam alelassi ja læm boattam fuobma-šet dam buoredogje famo. Vaibmočaskastak læ jaskodam, sæmma lakai læ dat vuostai-čuožžomættom balloge javkkam mælgadi. Buorre borramhallo læ must, nuft atte mon læm oudanam burist, manditi mon læm vel-golaš Digjidi mu gitosam, ærreb Ibmel.

L. N. Hauge, Hauge Os.

Si, gæk gillajek daggar davdaim, nuft-go čakkar bakčasin, læsmest, gæsatagast, (krampast) ja čovjevaddoin, jamalgaddamest, navcatesvuodast, vaibmohuškomest ja nager-vaillevuodast. mattek buorranet vissasemuset mu apparatai adnem bokte.

Bæva 85 øra frimærkaiguim saddijuvvu munji
Johs. T. Hansen, Bergen.

Norga 1905.

Sisasaddijuvvum H. A. Henriksenest Tanast.

(Lasse oudeb nummari.)

Go dat ođđa dilalašvuotta galgai dieđetuvvut girkoim Norgast, legje 2 papa, gæi niela vuostai dat ordneg læi, dak læiga Johannes særvvegodde pappa Christoffer Brun Kristianiast ja proavas Simonsen Hammerfestast. Ruotalaš raddetus čokki riksbæive dallanaga. Dam oudast arvvali raddetus, man njunnušest læi vuostasminister Ramstedt, atte Ruota galgai miettat ovta usteblaš ærranæbmai. Rikabæive balkkesti raddetusa jiermalaš arvvalusa ja ouddanbuvti soames gaibbadusa, maid Norga galgai dævdde, vai Ruota gudnes doajekætta mati mieddet unionærranæbmai. Dai gaskast læi almugstemmim ja darolaš ragjeladnid hæittem. Ærreb dam vallji rikabæive 100 miljon kr., mak galgge adnujuvvut Ruota gaibbadusaid dævdet. Maņemusta čogge Ruotalažak 60,000 olbma raje ala ja darolaš bælest saddijuvvujegje dam mađe olbma go darbašuvvujegje, gæk vœkkalagai ragjeladniguim galgge varjalet aicakætta fallitæmest. Raddetus miedeti dallanaga arvvalussi almugstemmema birra. Sodnabæive 13. august dat dollujuvvui, mi čajeti atte unionast giddadoallek æi læm æmbo go 184, gæi vuostai 368—392 legje raddetusa ja stuoradigge bælest uniona vuostai. Stuoradigge dieđeti dam birra 21. august Ruota raddetussi ja datoi dam ædnama bælestes hæittet, maid Ruota gaibbedi su allagvuoda diti. Sadagolbma, gæk ærranæme birra galgge arvvalet, botte čoačkai Karlstad gavpugi. Dak legje stataminister Michelsen, olggorikaminister Løvland, stuoradiggepresidenta Berner ja advokat Benj. Vogt; ja Ruota bælest stataminister Lundberg, olggorikaminister Wachtmeister ja statoraadak Hammerskjold ja Staaff. Si algge 31. august ja gergge 23. september. Dušše ovta vakko si gaskalduvve (6—12 september). Dak oaivve gaibbadusak, maidi Norga fertti miettat, legje Ørje ja ja Dingsud ladnid aibas hæittet, soames ođđa oase Fr.hald ladnin hæittet, ja Kongsvinger ladne i galggam videuvvut. Ruotalažak datto damge hæittet. Dam vuostai ožžujuvvui okta 15

kilometer govddosaš boaga goabbag bællai raje Elverum rajest Idevudni, mi galgai læt raffhalaš, jos soatte šaddaši dam guovte rika gaski. Karlstad siettadus buorren valddui dallanaga Norga stuoradiggest ja dasto maņnel Ruota rikabæive.

Gæseg læi juo raddetus čađa sadagolbmaid, gæk læiga Nansen ja Vedel Jarlsberg, arvvališgoattam prins Caralin Danmarkost, atte son gorpuši gonagas truono ala dabe, jos gonagas Oskar i adde barnes gonagassan. Gonagas Oskar biettalus vastadus bođi 27. oktober, ja dasto mærredi stuoradigge 89 stemmain 27 stemma vuostai raddetusa gonagasvalljim oudedet, jos olbmuk stemmima bokte dam gaibbedek. Prins Carl læi dam gaibbadusa bigjam, atte son valdda valljima vuostai, jos olbmuk dam stemmim gæčeld buorren valddek. Almugstemmim dollujuvvui 12. ja 13. november, dat čajeti, atte 2,59,563 stemma dattu gonagasvalljim ja 69,264 legje dam vuostai, Lavvardaga 18. november valljuvvui ovtamielalažat stuoradiggest prins Carl Danmarkost nuftgo Norga gonagassan. Gonagas Christian ja prins Carl dieđetuvvuiga telegrama bokte dallanaga valljim maņnel dam birra, ja ækkedest botte vastadustelegramak guktuin. Prinsa vastadus læi: »Su majesteta gonagas, mu alla agjam lobe mielde aigom mon vuostai valddet valljijume Norga gonagassan, manditi mon valdam aldsesani namman Haakon dat 7id ja bijam mu bardnai nama Olaf. Ibmel valljogas buristsivdnadusa rokkadalla mu akka ja mon dam darolaš almug ala. Dam gudne ja likko aiggu moai vihatet obba monno boatte aiggasaš ællemi.«

Damanaga ækked vulgi okta airas stuoradiggest Kjøbenhavdni gonagas Christian lusa ouddandoallat sudnji, atte su barnebardne prins Carl bagjelasas valdda Norga truono. Airas vuostaivalddui buoremus ja gudnalæmus lakai. Lavvardaga 25. november bođi gonagasparra Norga činätuvvum oaivvegavpugi. Dat ođđa gonagasparra læba gævatam ječaidæsga dam lakai, atte buokak sodnoidi likojek. Soai læba viššalet jottam ja oappaladdam rika.

Soai kruoneduvvuiga 22. juni 1906, ja dam matkest manaiga soai Bergen bokte ruoktot. 1907 finaiga soai nuftgo muittep maidai Sameæd-

namest.

Dat læ okta dovdos ašše, atte min gonagas Karl XV, dat maņemuš oudeb Bernadottelaš viesost, læi likojuvvum min ædnamest. Su raddimaigest 1859—1872 fertti son muttomin bættet su gonagaslaš sanes Darol 3idi; mutto dat i biledam ja vahagattau su buorrevuoda ja likojume min lutte. Dastgo ovta bælest læi vuoddogudnalašvuotta olgoldasat dam olbmast ja nubbe bælest ditte dak gæk burist ašid dovdde, moft Karl viellja dam aiggasaš kronprinsa Oskar bællalagai stuora Ruotalažaiguim rakadi rievte, man bokte Karl galgai lonotuvvut Oskarin, jos Karl i boete Darolažaid sin gaibbadusa dævdem diti. —

Darolažak æi oaidnam dast maidege buorrevuodaid, atte oažžot Karl sagjai Oskar gonagassan, ja dat læi dievvaset Darolažai rađe mielde, atte gonagas Karl maņemusta miedeti Ruotalažaidi. Jagek manne ouddalگو gonagas Karl bođi soabalašvuoda juolge ala vieljaines Oskarin dastmaņnel, ja daid jagi siste celki Karl vieljaines davja, atte son i jake atte oktage Oskar barnin šadda gonagassan Norgi. Karalest i læm oktage bardne; sust læi dušše okta nieidda. Mutto aige gævatus ja jottem datoi dam, atte aido dam su nieida boarrasæmus nuorab bardne galgai goargnot Norga ođdasist bajaseggijuvvum gonagastruono ala maņnelگو gonagas Oskar læi diettevassi ožžom Norga stuoradiggest, atte son gævatusas bokte unionalaš gačaldagaim læi bigjam ječas erit funksonerimest nuftgo Dačai gonagassan.

Loappa.

Okta miellavagjeg goddi manas.

Okta bargge Kongsvingerest, Martin Olsen, gutte manga gærde læ ouddal læmas Gaustad jallaiviesost, gost son maņemuš gærde læi oudeb gæse, goddi dast gieskad su manas jamas, aido ovta dimo maņnel go akka læi dam riegadattam.

Son læi bovddijuvvum sisa gæčat dam uccakaža ja baci oanekaš aige akain ja manain ovta ladnji, ja de valdi son ja časki mana oaivvai, nuft atte dat jami dasta maņnel.

Olmæi læ bigjujuvvum giddagasi, mutto čajeta, atte son læ mielaitaga.

»Nuorttanaste« čalle, prentejægje ja oļšusadde læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteraalen.